СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 133. Джерзи Ситі, Н. Дж., вівторок, 10. червня 1930. VOL. XXXVIII. No. 133. Jersey City, N. J., Tuesday, June 10, 1930. THREE CENTS.

УРҐУЮТЬ КОНҐРЕС В СПРАВІ БЕЗРОБІТТЯ

ВАШИНҐТОН. — Сотки економістів, соціольоґів і громадянських діячів підписали петицію, звернену до конґресмена Джорджа С. Ґрегема, голови конґресового судейського комітету, в якій домагаються від палати послів ухвали трох законопроєктів у справі заради безробіттю. Законопроєкти вже перейшли в сенаті. Ходить тут о введення в життя краєвих бюр посередництва праці, публичну розбудову і статистику працюючих. Найбільш актуальною справою являються бюра посередництва праці.

ПОВАЛИЛИ СТОРОННИКА ҐУВЕРА.

ВАШИНҐТОН. — При демократичних правиборах в Норт Каролайні провалився сенатор Симонс, котрий був демократичним диктатором на протязі 30 літ. Симонс був так певний побіди, що навіть не інтересувався правиборами. Політичного боса й ветерана побив молодий чоловік, Джозіе В. Бейлей.

Симонс був відомий з того, що при виборах на президента станув по стороні Ґувера, а виступив проти Смита, а особливо проти Рескоба, домагаючися його усунення з голови демократичної партії.

Те, що тепер повалено Симонса, уважають відплатою населення Симонсови за його виступ проти Смита. Це є заразом доказом, що републиканська партія, зглядно адміністрація Ґувера, не може числити на успіхи на полудні. Така зміна сентименту збільшає шанси демократичного кандидата на президента в 1932 році.

І МЕЛОН СУМНІВАЄТЬСЯ ЩОДО ТАРИФИ.

ВАШИНҐТОН. — Ніхто не знає, що властиво буде з проєктом нової тарифи. Навіть секретар скарбу Мелон не має ще виробленої остаточної думки щодо того, чи нова тарифа буде корисна для краю чи ні. Кажуть, що він більше склонний до того, щоби президент її не затвердив, коли би вона перейшла в конґресі.

ЖЕРТВА СПІКІЗІ.

НЮ ЙОРК. — Забава, яка протягнулася в спікізі при 90 Іст 10 улиці до 5 години рано, закінчилася стріляниною, підчас якої детектив Вилієм Морфі забив револьверовим вистрілом 16-літного хлопця Джозефа Кезей.

Кезей держав руки сховані в кишені, коли инші стріляли. Детектив думав, що він має в кишені револьвер і тому стрілив до нього, положивши його відразу трупом. Коли переведено оглядини, виявилося, що Кезей не мав при собі ніякої зброї.

ЗОЛОТА МЕДАЛЬ ДЛЯ БИРДА.

ВАШИНҐТОН. — Дня 20 червня вручить президент Ґувер полярному дослідникови Бирдови золоту медаль, якою наділило Бирда Краєве Ґеоґрафічне Товариство. При тій нагоді Бирд здасть звіт зі своєї подорожі. Звіт той буде переданий по радіо.

КІСТЯК ПЕРЕДІСТОРИЧНОЇ ЛЮДИНИ.

ТЕКСКОКО (Мексико). — Д-р Карлос Басаврі, голова наукової експедиції, подає, що знайдено величезний кістяк передісторичної людини.

НЕ БУДЕ ПОДАТКОВИХ ЗВОРОТІВ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Вотсон, републиканський провідник у сенаті, подає, що з огляду на видатки, признані як допомогу еспанським ветеранам, годі надіятися того року на 1% податкової знижки від доходів, як це було практиковане за останні роки.

ПОПУЛЯРНИЙ СУДДЯ.

ШИКАҐО. — Суддя Джозеф Себет готов кандидувати на мейора міста. Його приятелі кажуть, що його вибір є запевнений. На протязі своєї судейської карієри дав він 35,000 розводів, а за 16 літ практики судив у 120,000 процесах. Кажуть, що його рішення були такі розумні, що всі ті, котрі мали з ним щонебудь до роботи, станут при виборах за його кандидатуру. Дотого суддя говорить 9 мовами й через те має за собою чужинецькі ґрупи.

ІМПОРТ І ЦЛО.

ВАШИНҐТОН. — Департамент торговлі подає, що в 1929 році імпортовано до Злучених Держав товарів на суму $4,300,000,000, з чого не оплачено цла від суми $2,843,000,000. Оплачено цло тільки від товарів на суму $1,566,000,000.

Найбільше цло оплачує Куба, звідки спроваджують цукор. За цукор з Куби стягнено за останній рік $197,000,000, себто четвертину всієї квоти, яку стягнено титулом цла.

ОСТОРОЖНО З АЛЬКОГОЛЕМ.

НЮ ЙОРК. — Знов померло двох людей з затроєння деревляним алькоголем, а трох лежить у шпиталі без надії на ратунок.

ПОШЛЮБНА ПОДОРОЖ МАЄ СВОЇ ПРИВИЛЕЇ.

АВҐУСТА (Джорджія). — Містер і Миссис Шерптон денервувалися, що не можуть скоро поїхати автомобілем через міст. Заінтерпелювали полісмена, а той відповів, що вони повинні знати, що це зібрався нарід, бо посвячують новий міст.

„Але ми не можемо так довго ждати", відповів Містер Шерптон. А Миссис Шерптон додала: „Чейже бачите, що ми вибралися в пошлюбну подорож".

Стурбований полісмен пішов порадитися президента церемонії, а той, вислухавши справу, перервав посвячення, казав автомобілям розступитись і пустив молоду пару вперед.

ПРОТИ ДРУЖБИ З РАДЯНЩИНОЮ.

Анґлійському міністрови справ закордонних, Гендерсонови, знову довелося відповідати в парляменті на напади проти нього послів, які заявляли, що радянська „грабіжницька й невиконуюча своїх зобовязань републнка" далі провадить в Британії комуністичну пропаґанду. Ця пропаґанда збільшилася після нового признання радянського уряду Анґлією.

АФРІДИ ТІКАЮТЬ.

Комбінованими операціями армії та воєнних літаків Британці завдали тяжкий удар Афрідам, які з Афґаністану перейшли на терен Індії. Місцеве населення не підтримало Афрідів, а під ударами Британців вони розбилися на окремі невеличкі відділи, які тепер шукають ратунку в тіканню на афґанську територію.

ВОЖД МАКЕДОНЦІВ УМИРАЄ.

Відомий вожд македонських революціонерів, Михайлов, який кілька років провадив криваву боротьбу з болгарською та сербською владою, а також зі своїми хрунями, тепер умирає в одній із софійських санаторій (Болгарія). Кажуть, що він хворий на сухоти. Назвисько санаторії його прихильники тримають у секреті, щоби влада не арештувала вмираючого вожда.

ЗЛОДІЯ ПРИЙНЯЛИ ЯК ГОСТЯ...

Варшавська поліція арештувала ноторичного злодія Хоєвського, що 13. травня обікрав у Познані латвійський хор. Той злодій покористувався стиском на двірці в Познані та прилучився до хору. Як гостеві приділили Хоєвському кватиру з членами хору. Коли члени вийшли до міста, Хоєвський обікрав їх на кілька тисяч зол. Після обікражі відїхав у Варшаву, де скривався, поки його не арештували. При ревізії найшли в нього 42 ключі леґітимації студентів університетів варшавського та познанського. Арештований признався до крадежі та що вкрадені в Лотишів річи відпродав варшавським пасерам.

РЕВІЗІЯ ВИЩИХ ШКІЛ У СРСР.

„Вечерная Москва" повідомляє, що комісаріят освіти приказав наново перевести ревізію вищих шкіл і наукових інституцій. Спеціяльна комісія з робітничими делеґатами має справдити політичні переконання вчених і педаґоґічного персоналу. Причиною нової ревізії є виявлення протибольшевицьких настроїв і виступів проти комуністичної ідеольоґії в ріжних наукових заведеннях.

КОМУНІСТИЧНА ПРОФАНАЦІЯ.

Берлінські комуністи облили червоною краскою мури церкви при вул. Штреземана та памятник поляглих на війні. Це вже девятий раз цього року спрофановано так цей памятник.

РОЗРИТА МОГИЛА В РОМАНІВЦІ.

Громадяни Романівки, пов. Теребовля, задумали вшанувати память поляглих у війні. Громада відступила площу, а молодь і старші висипали могилу. Староство, довідавшись про це, рішило тому перешкодити і дало наказ могилу розсунути. Ніхто з громади цеї роботи не хотів виконувати, тож тепер розкопує могилу постерунок поліції. Могила виглядає тепер наче зрита ґранатами...

ТРЕБА ВЧИТИСЯ.

Д-р Джан Финлей підніс у своїй промові до студентів з Ляфает Каледж в Істон, Па., що по скінченню студій треба далі вчитися, инакше інтеліґенція людини стане меншою, ніж була в школі підчас студій.

ПАЛЯТЬ КОМУНИ.

„Правда" повідомляє, що незнані люде підпалили заложену недавно рільну комуну „Безбожник" в Усманській окрузі. В огні згоріли забудування й інвентар комуни. В тій самій місцевости підпалено також господарство керманича совіту, яке згоріло цілком. Влада веде слідство.

ВИСАДИЛИ ЦЕРКВУ У ПОВІТРЯ.

Відділ саперів висадив вибуховими матеріялами харківську церкву св. Миколи, що є катедрою харківського митрополита української автокефальної Церкви. В постанові ВЦК-ту сказано, що церква спинювала рух на головній вулиці, тому треба було її збурити.

ВІЙТ У СПІДНИЦІ.

В околиці Парижа є маленька громада Жорі, складена з комуністично настроєних мешканців. Вона вибрала собі війтом заприсяженого комуніста Маранна, що був головою „ради радянських депутатів" на ширшій території в околиці Парижа. Рік тому мали його арештувати за орґанізацію ріжних замахів, але поліція не могла його знайти. Односельчани ховали його між собою і він був надалі війтом. Аж тепер виявилося, що він переодягнувся за жінку і так „урядував" цілий рік.

СТАНОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЬСТВА ПІД ПОЛЬЩЕЮ ЗБИРАЄТЬСЯ ДО СВЯТКОВАННЯ ЮВИЛЕЮ.

Станова орґанізація українського вчительства, що обєднує все українське вчительство на території польської держави в числі 3,200 осіб, обходитиме дня 8. липня 1930 р. у Львові ювилей 25-літньої своєї орґанізаційної діяльности.

Основано її в серпні 1905 р. Метою орґанізації є: згуртування всього українського вчительства вселюдних шкіл для несення своїм членам моральної й матеріяльної помочі через: уділювання членам, вдовам і сиротам по членах грошевих зворотних і безворотних допомог; через заходи у властей і законодатних тіл о поліпшення учительських службових умовин; уділювання своїм членам безплатної правної поради й оборони у всіх справах, що виходять зі службових відносин; подавання членам наукових середників при помочі сталих бібліотек; уділювання членам стипендій і підмог на доповнення іспитів і студій, улаштовування наукових прогульок, конференцій, відчитів і курсів, концертів, аматорських представлень, видавання своїх часописів й инших видавництв, основування бурс для дітей членів, клінатичних заведень і т. п.

Орґанізація має назву „Т-во „Взаїмна поміч Українського Вчительства". Осідком Т-ва є Львів, ул. Оссолінських ч. 8/II. Майно Т-ва, нічим не обтяжене, що складається з камениці у Львові, кліматичної Оселі у Ворохті в горах Карпатах, дому у Мушині і парцелі в Криниці, на Лемківщині, виносить 40,000 долярів.

ВИМУШЕНІ ЗАЯВИ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ.

Преса Радянської України помістила заяву духовних, переважно з розвязаної недавно большевицькою владою української автокефальної церкви. Вони під примусом ДПУ заявляють, що добровільно зрікаються священичого достоїнства. Так большевики сподіються здискредитувати оконечно українську церкву й духовенство в очах населення.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ КИТАЙСЬКОЮ МОВОЮ.

Має бути видана китайською мовою книжка „Україна й Українці". Матеріяли, що торкаються історії України, її населення, ґеоґрафії, природних багацтв та всього, що торкається нашої батьківщини і її національних стремлінь, вже зібрано і приступлено до перекладу. Книжка буде випущена в 15,000 прим.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПРЕСИ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

Як доказ, що українське життя розвивається там, і розвиваючися, викликає все нові і нові потреби та відкриває для себе все ширші обрії, повстала серед української далеко-східної еміґрації думка створити „Українське Пресове Бюро", яке мало би своєю метою пропаґанду серед народів Азії української національної ідеї. Це бюро подавалоб інформації про Україну, її населення, історію, літературу, природні багацтва, причини української еміґрації, працю українських наукових закладів на українських землях та на еміґрації. Воно має завданням постачати японську, китайську та анґлійську пресу інформаціями по українському питанню, при чому руководною ідеєю його діяльности стоїть акт 22. січня 1918—1919 років — себто незалежність Держави Української і соборність земель її. Вже цілий ряд чужоземних видань згодився містити на своїх сторінках відомости про Україну та про її національні аспірації. „Бюро преси" має своїх кореспондентів у всіх великих пунктах зосередження української еміґрації і звязане з інформаційними аґенціями більшости великих ґазет світу. Матеріяли подають в українській, анґлійській, французькій та японській мові.

ЧИ ОЩАДНІСТЬ Є ВОРОГОМ БАНКІВ?

Колиб хтось з наших прапращурів, що жили в часах народження Христа, здогадався був умістити в котромусь з тогочасних банків 1 сотик ощадности на проценти, то маєток того, хто був би управнений той сотик з процентами одержати сьогодня, виносив би таку суму, що всі банки світа мусіли б побанкротувати. Математики твердять, що на виплату тих процентів не вистарчило би всього золота, яке знаходиться на земній кулі. Може би хтось сьогодня захотів зробити таку пробу і скласти до банку свою сотикову ощадність з умовою, щоби цей сотик разом з процентами був виплачений за 2,000 літ на якусь ціль. Очевидно, не можна знати, чи який банк пішов би на такий експеримент.

ЗАСТРАШАЮЧА ЕКОНОМІЧНА КРІЗА В РОСІЇ

МОСКВА (СССР). — Ґазети „Ізвєстія" і „Правда" отверто пишуть, що проблема хліборобства в Росії не розвязана, а тому вся країна переживає тяжку економічну крізу. Спостерігається недостача не лише збіжжа, але й живности, отже доведеться привозити мясо ізза кордону. Але це можна буде робити лише тоді, коли буде врожай і знайдуться лишки збіжжа, яке можна буде вивезти за кордон.

Разом з тим недостача фабрикатів стала такою гострою, що годі купити собі, наприклад, мила, шматок краму, чи взагалі яких необхідних річей. Американські інжиніри, техніки та инші фаховці, які приїхали до Росії, страшенно бідують і починають тікати назад до Америки. Це для большевицького уряду великий удар, бо на них витрачено багато грошей і тепер вони готові покинути все, що розпочали робити. Тому ґазети заявляють, що обезпечення їх харчами та фабрикатами для задоволення найпримітивніших потреб є катеґоричним завданням уряду. Поворот їх до Америки відразу відкриє там очі на дійсність у Росії й тоді годі сподіватися, що знайдуться нові охотники їхати на службу до большевиків.

Техніки, які обслуґували трактори, тепер у великім числі покинули свої становища й вибираються до дому. Кажуть, що годі сподіватися, щоби людина могла жити й працювати, живлячись два місяці чаєм, шматком черствого хліба, несмачним сиром і деколи випадковою тарілкою зупи із змерзлої картоплі. Влада думає тепер установити в Москві для американських техніків та фаховців центральний склад постачання, з якого вони моглиб купувати за доляри потрібний їм крам та харчі.

Тепер влада старається заосмотрити харчами великі готелі та ті місця, куди будуть приїздити чужинці-туристи. Все населення знаходиться в страшних умовах голоду на харчі та голоду на всі предмети, які потрібні в звичайному життю. А міжтим влада безоглядно витрачує величезні гроші на індустріялізацію, сподіваючись набути дальші засоби для неї вивозом за кордон збіжжа, якщо цього року вродить.

Зїзд комуністичної партії відрочено з 15 червня на 25 і тепер публично почалися перший раз отверто в пресі дискусії про внутрішні партійні справи. Все показує, що Росія переживає дуже тяжкий час.

НОВИЙ КОРОЛЬ РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — 8 червня румунський парлямент і сенат ухвалили вважати вимушену відмову Кароля від престолу, яку він підписав у 1926 році, недійсною. Таким чином Кароль став королем Румунії під іменем Кароля II. Його сина Михайла, який дотепер був королем, проголошено наслідником престола і великим князем.

Кароль зявився в парляменті, де зложив присягу на вірність конституції. Посли, населення й армія з ентузіязмом витали поворот Кароля на престол. Тепер треба чекати, що буде анульований його розвід зі своєю дружиною, сербською княжною, який був зроблений на домагання правительства Братіяна з тої причини, що Кароль жив за кордоном з иншою жінкою.

ПОЛЯК УБИВ НІМЕЦЬКОГО ПОСЛА.

ЛІСБОНА (Португалія). — У німецького посла, д-ра фон Еліґанта, який вертався з німецького кружляка, що загостив до Португалії, стріляв Поляк Печовський. Посол зістав тяжко поранений і, не прийшовши до притомности, вмер у шпиталі.

Печовський мав у себе німецький пашпорт, але говорить, що він данціґський Поляк. Дехто думає, що він є аґентом комуністичного інтернаціоналу, а дехто вважає його маняком. Він говорить, що мав намір убити також послів анґлійського та американського. Перший попався йому німецький, то він і застрілив його.

БОЙКОТ АНҐЛІЙСЬКОЇ МЕДИЦИНИ.

БОМБЕЙ (Індія). — Індуські лікарі ухвалили проголосити бойкот медикаментів, які фабрикуються в Анґлії. Далі вони прирікають уживати лише медицину місцевого виробу. Це рішення вони вважають протестом проти жорстокого поступовання Анґлійців не лише проти активних протестантів проти панування Британії, але й проти спокійного населення та жінок і дітей.

ХОЧУТЬ ЗАМИРЕННЯ В КИТАЮ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Північні ґенерали прислали до Нанкіна своїм літаком пропозицію замирення при умові, що президент републики Кай Шек неґайно уступить зі свого становища й виїде за кордон. Кай Шек скликав військову раду на нараду. Ця нарада й уряд постановили не приймати пропозиції й продовжувати далі боротьбу з військами північних ґенералів, які останніми часами потерпіли значну поразку.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ЕПИСКОПА.

ВАЛЕТА (Мальта). — Конфлікт між ґубернатором острова Мальти, Стріклендом, який одночасно є й премієром уряду, та місцевим римо-католицьким епископом, Каруною, викликав масову ворожу демонстрацію населення проти епископа. Великі маси народу зявилися біля катедри, в якій епископ правив Службу Божу, але поліція їх не допустила до катедри. По Службі Божій епископ заявив, що в католицьких країнах міська влада, поліція, судді й міністри повинні повинуватися епископови. В спорі з цивільною владою завжди церква має рацію.

Ця заява викликала нову бурю неґодовання серед демонстрантів і поліція ледви забезпечила проїзд епископа до свого дому. Демонстранти кілька разів старалися прорватись через кордон поліції, щоби дістатися до епископа, але поліція їх не допустила, ввесь час підганяючи епископський віз, щоби скорше тікав з вулиці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3. 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СХІД І ЗАХІД.

Двох великих людей має тепер Індія. Є ними: Магатма Ґанді й поет Рабіндранат Таґоре. Оба вони обізнані з Заходом, знають західну літературу й штуку, знають добре й історії західніх народів, а тимсамим обізнані й з тими крівавими боротьбами, які довелося вести ріжним народам, коли добивалися своєї волі. І оба вони є тепер горячими проповідниками незалежности Індії, їх рідного краю.

Поет Таґоре є відомий у цілім культурнім світі. Саме тепер перебуває він в Анґлії, куди запрошено його на виклади. Запитаний кореспондентом про боротьбу індуського населення, заявив він менше-більше таке:

Як я був молодий, ми всі гляділи з подивом на Европу, на її цивілізацію і поступ. А особливо подивляли ми Анґлію. І тому много нас приїжджало до Анґлії, щоби тут набирати знання. Притягали нас до Анґлії анґлійські письменники, яких твори були повні гуманности, справедливости і свободи. Ми одушевлялися творами, в яких нищено всяку тиранію й деспотизм. Ми одушевлялися, бо ми були певні, що коли ми піднесемо бунт проти чужинецького панування, проти деспотії, то вихований на таких гуманних творах Захід стане по нашій стороні. Ми думали, що й анґлійський нарід стане за нас. Та коли прийшла дійсність, ми побачили, що ми розчарувалися у наших мріях. І ми почали сумніватися у якусь ідейну місію анґлійських можновладців. Ми побачили, що Захід означає безпощадну експльоатацію й від того часу почали чимраз більше бунтуватися проти Заходу. Той бунт зріс по світовій війні, бо по війні Захід став ще більш пажерливим, як був ним до війни. І тому Европа стратила в Азії тепер всяку моральну повагу. Вже ніхто не уважає її за борця за високі ідеали, а тільки за експльоататора. І хоч яка тепер Азія слаба й розбита, все таки вона з погордою глядить на теперішний Захід. Це спричинить у світі великий конфлікт, а зарадити тому можна тільки тоді, коли Захід переведе у своїм нутрі, себто у своїм серцю, волі й розумі радикальні зміни, зрікаючися свого патенту на вищість. Схід є тепер у боротьбі з Заходом, але й та боротьба є великим компліментом для Заходу. Бо саме західна література, західні свободолюбні кличі виховали на Сході ті благородні характери, що піднесли тепер боротьбу за незалежність Індії. Захід повинен тепер бути вирозумілим для тих самостійницьких стремлінь. Захід повинен знати, що насильство родить насильство, що військом, тюрмою й палками не можна заглушити самостійницького ідеалу ніякого, а тимсамим і поневоленого індуського народу.

Саме такого вчить історія Заходу.

Інж. Л. Костарів.

Марево війни.

Невдалий атентат на радянську місію в Варшаві, що по деяких даних був інсценізований самими большевиками, викликав жваві розмови на тему можливости війни поміж Польщею та С. С. С. Р.

Правда, подібні балачки велися нераз, та показалися „черговою качкою" якобудь еміґрантського „уряду", що тим шляхом спромагався піднести свої шанси поміж „вірнопідданим громадянством"; але на цей раз ці розмови виходять далеко поза межі еміґрантських кол.

Здавалось би, що праця Ліґи Націй, пакт Келоґа та численні конференції у справах розброєння зявляються певною ґарантією того, що принайменше в найближчих роках не буде порушений спокій в Европі і ми не станемо знова перед страхіттями війни, яка без сумніву на цей раз буде більш жорстокою і більш руїнуючою ніж була війна світова 1914—18 років. Але, на жаль, за тими всіми мировими балачками фактично ховалося лише бажання щось замаскувати, когось одурити. Яскравим прикладом того політичного езуїтизму є щойно закінчена конференція в справі морського розброєння в Лондоні. Вона не лише не примусила всіх учасників її розброїтися, але викликала нові морські зброєння Італії, а за нею Франції, що без сумніву приведе до зведення на нівець і тих нечисленних позитивних вислідків конференції. Найліпшу характеристику подібного рода конференціям дав після закінчення лондонської конференції анґлійський мін. фін. Сновден. „Ще дві чи три такі конференції й війна вибухне без всякого сумніву".

Справа в тім, що війна в наш час перестає бути розвагою можновладців або авантурою ґенералів, що шукають собі дешевих лаврів чи популярности; війна стає тепер соціяльною необхідностю і диктується не тільки бажанням королів чи парляментів, але економікою — боротьбою за ринки, за людські умови істнування цілих держав чи націй. І лише з цим мірилом мусимо ми підходити до чергової можливости нової війни поміж Польщею та Радянським Союзом.

Треба сконстатувати, що сьогодня соціяльно-економічні можливости війни більші, ніж були колинебудь инде за останні післявоєнні роки. Західна Европа (та й Америка) цілком подужали економічно після світової війни, промисловість їх, що в военний час була пристосована для обслуговання воюючих аліянтів, здалася занадто розвиненою для часів спокійних; кольонії, які моглиб бути споживачами виробів европейсько-американської індустрії за часи війни, були втягнуті до світового виробництва і тепер обслуговуться вже переважно своєю власною промисвловістю; в наслідок всього цього повстала промислова перепродукція, а за тим тяжка хронічна кріза і промисловости і торговлі. Кріза ця погіршилася ще тим, що викликане нею скорочення створило міліонові армії безробітних, покупна здібність котрих впала до мінімума, а тим самим значно зменшила обсяг товарового ринку. Діялектика економіки закінчила своє коло: люде потрібують товарів, але не можуть їх купувати — бо не мають праці, а праці нема тому, що вони не купують товарів. Ні Америка, ні Европа не можуть жалітися на брак готових грошей. Цих грошей більше ніж потрібно, але... вони шукають собі рентовного приміщення; такого в промисловости та торговлі не знаходять. Вони залишаються по банках — бо їх власники вважають за ліпше мати незначний, але певний діскантовий відсоток, ніж ризикувати небезпекою приміщення своїх капіталів до крахуючих промисловостей та торговлі. Зниження діскontного відсотку майже всіми американсько-европейськими банками є найліпшим того доказом. На протязі семи місяців, починаючи з жовтня 1929 року і до травня б. р., дісконтна стопа була знижена:

Лондон з	.... 6½%	до	3%
Брюссель з	.... 5 %	до	3%
Берлін з	...... 7½%	до	5%
Амстердам з	.. 5½%	до	3%
Париж з	...... 3½%	до	2%
Ню Йорк з	.... 6 %	до	3%

Ця таблиця яскраво нам каже, що грошей на грошевім ринку є досить, але европейсько-американський промисловий та торговельний ринок для них є замалий і вони чекають лише появи нових ринків, на яких моглиб „приміститися" рентовно та надійно. Таким чином питання „нових ринків" зявляється питанням життя чи смерти, одиноким способом розвязання економічної крізи як для промислово-торговельного так і для фінансового капіталів.

Природно, що в пошукуванню за цими ринками ці капітали не змогли не звернути уваги на територію Східної Европи, що тепер знаходиться під володінням С. С. С. Р. Територія бувшої Росії ще за старі часи була „кольонізована" закордонним капіталом і раніш він не міг пожалітися на неуспіхи чи невигоди цієї кольонізації. Після большевицької револющії ця кольонізація була ліквідована, а всі промислові та торговельні підприємства, в котрих були приміщені капітали „кольонізаторів" були націоналізовані. Натурально, що закордонний капітал не міг примиритися з цією операцією. Підтримка горожанської війни, визнання комуністичного уряду під умовою „визнання ним державним і приватних боргів", нарешті — спроби торговлі з большевиками та взяття від них концесій на власні підприємства — от шлях, яким закордонний капітал спромагався повернути свої витрати та відчинити для себе східно-европейський ринок. Але всі ці спроби не довели ні до чого і лише зайвий раз доказали неможливість якихбудь „ділових розмов" з большевиками. Цілий світ переконався, що на „еволюцію" СССР розраховувати не доводиться і що С. С. С. Р. є як ринок збуту товарів і приміщення капіталів втрачений до того часу, доки урядом його залишається III-ий Інтернаціонал. Кінець 29-го та початок біжучого року є зворотною епохою в відношеннях американсько-европейського капіталу (а за ним натурально й політики) до С. С. С. Р.

Нафтовий маґнат Генрі Детердінґ, що мав недавно якусь „довірочну" розмову з французьким премієром Тардє, висловив в коротких словах погляд на Схід Европи. Ось що сказав він: „Російський ринок не вистарчає для рівноваги. Держави мусять обмінюватися своїми виробами. Гроші є лише знаряддям обміну. Є анормальним, щоб яканебудь країна була тільки продавцем або тільки покупцем. Ось Франція, наприклад, купує нафту в Росії. Нормально — Росія за одержані від продажі гроші мусить купувати промислові вироби Франції. **Рівновага мусить бути відновлена".**

І от для відновлення цієї рівноваги, для здобуття нового кольосального ринку для промислового, торговельного і фінансового капіталів є единий можливий вихід — **війна за скинення большевицького уряду на Сході Европи.** Того вимагають економічні умовини, того вимагає безробіття промислово-фінансового капіталу, від того залежить подолання світової економічної крізи з її перепродукцією, безробіттям та непорядками в соціяльно-політичнім життю народів.

Не важне, яку ціль офіційно буде пронаслідувати ця війна, під яким правним претекстом вона вибухне — це все справа політики, що мусить виконати і виконає волю економіки, волю европейсько-американського капіталу та труду. Ми не мусимо занадто довіряти миролюбивим заявам ріжних Ліґ, конференцій, урядів та міністрів. Є завданнями політики говорити дуже часто протилежне тому, що думається; впрочім ця нова війна може бути зорґанізована саме так, що не тільки не буде протирічити всім тим пацифічним заявам, але й буде навіть вестися в імя цього пацифізму.

Усяка війна вимагає двох головних річей — грошей та людей. Можуть бути сумніви щодо легкого відшукання цих двох головних знарядів війни; але в данім випадку ці сумніви не мають під собою підстави. Війна за здобуття східно-европейського ринку є занадто рентовне підприємство. Вона обіцяє занадто богато матеріяльних вигод як для промислово-торговельного так і для фінансового капіталу, щоб на неї не найшлися гроші в скількости, яка для провадження цієї війни потрібна. Не треба забувати фактів. В старі часи і тепер капіталісти з великою охотою фінансують авантюристичні експедиції для здобуття нових ринків-кольоній. Не треба забувати, що навіть ціла Індія була завойована та прилучена до анґлійської держави цілком приватним підприємством — Західно-Індійською Компанією, головний директор котрої і був першим індійським ґубернатором... Не инакше стоїть справа й з людськими ресурсами. Є ще богато авантюристичного елементу, спадщини світової війни, який охочо піде на нову авантюру (бо східно-европейська війна не така грізна та небезпечна, як західна) в предбаченню могучих матеріяльних благ. Міліони безробітних в погоні за куснем хліба (чи то на фабриці чи то в касарні) є другою резервою війни — і ми не сумніваємось, що ці міліони зуміють знищити „принциповий пацифізм" 2-го інтернаціоналу та соціялістичних партій.

Словом, є всі обєктивні умови, при котрих „гармати самі починають стріляти" і потрібно лише запалити всю цю вибуховину, щоб вона експльодувала... А такого запалу знайти не тяжко... Не тяжко, бо й друга сторона — Радянський Союз, що окупує східно-европейські терени, також бажає війни, з власних міркувань.

Після дванацятих роковин існування радянської влади можна з певністю сконстатувати, що ця влада не є в силах ні перевести свого головного завдання — створення соціялістичної републики хочби на теренах однієї держави, ні еволюціонувати в бік нормального політично-економічного устрою. Тепер це добре розуміють і самі керовники комуністичного інтернаціоналу.

Останній крах колективізації сільського господарства та відступ на релігійнім фронті, хронічно все зростаюча господарська кріза, брак грошей, занепад комунізму в цілім світі, все це примушує провідників С. С. С. Р. шукати порятунку в придбаннях зовнішньої політики. А цих придбань не можна осягнути новими договорами з „капіталістичним світом" або „соціял-зрадниками", а лише війною, яка перенесе увагу народних мас на зовні, виправдає „принципи військового комунізму" та дасть можливість прихильникам комуністичної диктатури „грабувати награблене". Війна це остання ставка радянської влади, яка примушена або визнати повну невдачу своїх комуністичних експериментів, або в випадку війни запалити всесвітну пролєтарську революцію. В гіршім випадку при програній війні „громихнути, — по словам Л. Троцького — дверми" і залишити політичну арену як „переможені герої".

(Конець буде).

В. Будзиновський.

ЯК СВИНЯ ЗДОХНЕ.

Оповідання.

(8)

— Я радаб заробити більше і бути більше ґаздинею як наймичкою, але... що люди сказали би, якби бачили, що я так паную у... вдівця. Не скажуть, що така ласкавість то заплата за мою роботу. Будуть мною писки витирати собі... Правду кажучи, я не лиш Павла боюся. Боюся й вас. Ви не маєте жінки, я ще молода і... Чи погана я? Скажіть!

Глянула йому в очи так, що він, якби не боявся, що наробить крику, відскочить і втече, був би обіймив її і вицілував. Тепер вже не знав, що далі казати. Вона зміркувала, що як на перший раз, то досить розігріла його. Знала, що він від неї вже не відчепиться. Решту і довершення пімсти загадала відкласти на завтра, або й на пізніше, коли старий до решти вдуріє. Встала, але все ще полишаючи руку в його долони, бо цупко держав, сказала:

— Бачите, що ні в кут, ні в двері, хоч як хотілаб я прийти до вас. І мені було би у вас добре і, гадаю, вам не було би зле.

При тих словах глянула на нього поглядом, від якого йому знов зробилося горячо. Коли він став тягнути, щоби назад сіла, відступила ще далі в зад і каже:

— Чого мені сідати? Самі бачите, що з того нічого не вийде. На наймичку я до вас прийти не можу. Порадьте собі иншим способом. Маєте сина. Знайдіть для нього яку дівку і оженіть його. Або собі знайдіть яку...

— Кажеш, щоби я оженився?

— А чомуж би ні?

— Та я міг би. В селі є три вдовиці і дві старші дівки. Але доброю господинею жадна з них не є. Вони не такі, як ти.

Якби я була вами, то я не їшла би між старі дівки або вдовиці шукати жінки для себе. За вас пішла би і молода дівка. Чи Маґда лиха господиня. Вона вже показала, що вміє. Її батько вдовець і вона завідує цілим його господарством.

— Така молода вийшла би за мене?

— А чомуж би ні? Чи ви не господар на десяти морґах?

— Але вона молода, а я вже старий. Такий старий, що мій син міг би з нею оженитися.

— Пусте, що старий. У вас здоровля за двох ваших синів. Ви служили у війську, а його й не взяли.

— Колиж бо вона... її дразнять качкою, а я пишуся Гусак. Того й Павло не схотів...

— Гадаєте, що люди сміялись би з вас? А не сміялисьби з мене, якби я пішла до вас за наймичку? Увірили би, що я лише наймичка? Бувайте здорові, бо вже мушу до роботи.

Пустилася до плота і тягла його за собою, бо він все ще її руки не пускав. Під плотом обіймив її, щоби підсадити. Кров ударила йому до лиця. Нахилився до її уха і шепнув:

— За наймичку до мене не хочеш. А за господиню... прийшла би?

Вона, не вихапуючися з його рук, спитала:

— За яку господиню? Шлюбну, чи тільки так?

— Як не хочеш инакше, то й шлюбну. Я моє господарство мушу спасати.

— Ви в горячці. Завтра вже не будете тямити, що нині сказали. Як не забудете, про се можемо побалакати, але аж переспитеся.

— А прийдеш завтра?

— Сюди до плота? Прийду.

— Не сюди. До мене до хати.

— До хати не піду.

— То, як нині, під хату, на лавку.

— Прийду. Підсадіть!

Старий підсаджував, але дуже незручно, отже й довго. На другий бік троха не впала, зіскакуючи з плота. Не озираючися побігла до шафлика і стала дотовкати картофлю. Гусак стояв під плотом і дивився на неї. До хати пішов аж вона скінчила товкти, вхопила цебрик і відійшла. Ідучи до хати, Гусак шепотів:

— І я старий вдурів! Нема ради. Щоби ратувати господарство, мушу її взяти. Але що буде з Павлом? Чи не наробить якої біди?... Буде клопіт...

Катря якийсь час лиш підсміхалася і аж підскакувала з вдоволення, що свого ворога так скоро і так легко дістала в свої руки. Але се не довго було. Зажурилася, коли подумала, що через те старий Гусак ще більше завізьметься проти Павла. Подумала, що може її ґаздиня порадить їй, що робити і пішла до неї.

— Я, ґаздине, мушу покинути вас, бо з тих сторін мушу втечи десь на край світа. Я тут не буду могла вийти за поріг. Хіба що ви поможете мені вилізти з тих сітей, які я понаставляла на инших, та сама в них замоталася.

Ґаздиня заломила руки і з докором промовила:

— Я бачила, до чого воно йде. Коли ти зачала бігати до сусідського плота, я хотіла перестерегти тебе, що то син багача, а ти бідна сирота, отже з таких любощів нічого путнього не вийде. Але я не думала, що ти так скоро втратиш розум. Треба було прийти до мене по раду тоді, коли ще було далеко до того. Тепер, коли нещастє вже сталося, запізно радити. Для тебе ратунку вже нема. Ти не знала, на що богаті парубки баламутять бідні дівчата? Ти може гадала, що Павло ожениться з тобою? Хочеш покинути нас? Спитай, чи ми схочемо тебе держати довше. Вже нині мусиш знайти собі инший нічліг, бо така під нашою стріхою ночувати не сміє!

Катря слухає, слухає, і... як не гукне голосним та веселим реготом! Ґаздиня остовпіла, глянувши на неї. Гадала, що нещастя і сором помішали дівці розум. А Катря аж за боки бралася і каже:

— Буду у вас ночувати і нині і завтра і ще після завтра і може ще довше. Ви самі не пустите мене. Ви або зле чули, або я так по дурному говорила. Нічого такого, що видумуєте, не сталося. Я зробила дурницю, але на таке я замудра. Як схочу, то за тиждень буду мати мужа. Не бідака, а такого ґазду, як ваш. Але я не хочу. Ви мені як мама. Послухайте і скажіть мені, що ви порадили би мені, якби я була ваша донька.

Катря стала розказувати, як то Павло баламутив її, і чим се скінчилося. Ще докладніше розказала, як то вона з пімсти баламутила старого і до чого довела. Старий вдурів і хоче з нею оженитися.

Ґаздиня вхопила Катрю обіруч за голову, поцілувала в чоло і з утіхи начеб співала:

— Не дурно кажуть, що над сиротою Бог з калитою. І за тебе Господь Бог не забув. Бо ти сирота і добра дівка. Кажу тобі, дівки богачів потріскають з зависти. А ти будеш пишна, як та пава йти, не йти, а плисти до церкви і згори дивитися на них. Я буду тішитися, що беручи тебе до себе, помогла тобі до такого щастя. Я вже тішуся, що буду мати таку сусідку. Ти ще питаєш, що тобі діяти?! Держи цупко в руці твоє щастя, щоби не втікло.

— Колиж бо я старого не хочу. Я люблю Павла і його не покину.

— Не будь дурна! Любиш Павла? Пусте! В світі нема нічого дурнішого, як тота любов молодих дівчат. Ти гадаєш, що може я любила мого Стефана? І я любила иншого. Страх любила, дуріла за ним. За Стефана віддали мене насилу мої батьки. Гадаєш, що жалую? Жалувала тиждень і проклинала мою долю. По тижневи я вже благословила батьків. Мому Стефанови я цілувала ноги з вдячности за те, що взяв мене, хоч я йому сказала, що не люблю його. Показалося, який був той, що я любила. Як ішов до війська, то поклявся, що любить мене, та що на инші й дивитися не буде. Я поклялася, що не вийду за иншого, хоч би мене силували, але буду вірно дожидати його. А він знайшов собі якусь жидівську помийницю і в спілці замордував та обрабував Жида. Аж коли вернув з війська і мене на силу віддали за Стефана, викрилося. Приїхали шандарі, скували його і пігнали до міста, до суду. Його засудили і повісили. Ось яке нещастя і який сором були би впали на мене, якби я була віддалася за того, що любила!

— Павло не вбив нікого, ані не обікрав.

— Його батько також не вбив нікого, ані не обікрав.

— Але хоче обікрасти, хоче обікрасти свого рідного сина, бо хоче мене взяти.

Тепер ґаздиня зареготала.

— Якаж ти дурна, Катруню! Я піду до старого і скажу йому, що ти хочеш вийти за него.

— Не хочу! Я хочу Павла. Я мушу Павла дістати. Порадьте мені, яким способом.

— Прийде Стефан, то може він вигадає щось.

— Не кажіть. Я вже знаю, що він мені порадить. Те, що й ви... Вже пора корови доїти. Іду. Може корови що порадять мені. Вони мають такі розумні очи...

Побігла до стайні. Сіла під корову, доїла і промовляла:

— Порадь мені, Лиса, порадь. Скажи, як образумити старого, щоби відступив мені сина. Що днини будеш приходити під моє обійстє. Все дістанеш ведро помиїв. Ну?

Корова злакомилася на помиї і радить, бо до скіпця все: цирк-цирк, цирк-цирк. Друга корова, Красуня, сказала їй тесаме. Заки дівчина скінчила доїти обі корови, вже сказали їй, як завтра з обома Гусаками, старим і молодим, балакати. Коли видоїла корови і вернула до хати, ґаздиня спитала, чи вже знає, що робити.

— Знаю. Корови сказали мені.

— Сказали держатися старого?

— Навпаки. Казали просити вас, щоби ви завтра пустили мене на які дві години, бо я мушу знайти Павла і побалакати з ним.

— Ті корови якісь такі дурні, як і ти. Тілько шкода, що вони, як і ти, так розумно дивляться. Я тобі радилаби не дуріти, а кувати залізо поки воно горяче і старого зараз витягнути до попа, щоби дав на заповіди.

— Саме тому, що хочу кувати поки горяче, мушу побалакати з Павлом. Хочу старого перехитрити, бо так мені порадили корови.

На другий день Катря побігла до ліса, де Павло рубав клепки, щоби заробити гроші на дорогу до Америки. Побалакала з ним і вернула до хати. По обіді, коли вже попрятала в хаті, пішла на лавку під хатою сусіда. Гусак вже сидів там. Він сидів на середині лавки, вона сіла на її кінчику і весело глянула на него. Її очи видались йому якоюсь бездонною глибиною, до якої неначе якась сила тягла його. Він спитав:

— Чому так далеко? Присунься ближче. Не зім тебе.

— Мені не личить пхатися під бік господаря. Я лиш наймичка.

— Ти не моя наймичка. Як схочеш, то й у сусіда не будеш.

— То ви ще не забули того, що вчера, жартуючи, набалакали мені?

— Я не жартував і не забув. Саме того присунься ближче.

— Я вам щось скажу. Я бідна, але я на чуже не лакомлюся. Я не хочу, щоби люди казали, що я злакомилася на ґрунт вашого сина.

— Павло не має нічого. Ґрунт мій.

— Тож то. Як ви не ожените́ся, то Павло дістане ввесь ваш ґрунт. Як ожените́ся, то хто знає, кілько дістане і чи взагалі дістане. Як будете мати другу жінку, то може й діти будуть. Чи можете знати, кілько їх буде? Вони також будуть ваші діти, цілком так, як Павло.

— Поділю порівно. І вдова по мені щось дістане.

— Люди скажуть і Павло стаже, що вона загарбала для своїх бахурів і для себе дідизну Павла. Яким оком Павло буде дивитися на свою мачуху?

— А як би моя перша жінка була не вмерла так скоро? Чи не було би тепер троє, пятеро або й шестеро?

— Всеж таки Павло буде кривдувати собі. Я не хотілаби, щоби ваш син був моїм ворогом. Він може помиривсяб з тим, що буде, як би ви, заки ожените́ся, виділили йому пайку. Як би він вже тепер знав, що його, то може на решту махнувби рукою. І люди не казалиби, що ваша друга жінка обікрала дитину першої.

— Я гадав зробити се.

— Перепишете на него половину вашого ґрунту?

— Се забогато.

— Як буде менше, то буде кривдувати собі. Як йому дасте половину, то вам ще лишиться пять морґів. Як будете мати добру господиню, то вони дадуть вам ту користь, якої тепер не маєте з десяти морґів.

— Добре. Дам пять, але присунься ближче, бо так далеко не дочуваю.

Вхопив її за руку і потягнув до себе з такою силою, що знов сиділи, як вчера, притулені одно до одного. Стискаючи її руку, спитав:

— Ну, щож буде?

Вона, притулюючися сильніще до него, відповіла:

— Тяжко, щоби з того щось було, бо я боюся. Боюся Павла, бо він любить мене. Як не зробить зараз якої бучі, то буде напаствувати мене.

(Кінець буде).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОПИРАЙМО ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДА.

Я працюю тепер у Вашинґтоні, а належу до 372 відділу в Плейнфілд, Н. Дж. Тут мав я нагоду пізнати, що конґресмен, републиканець Ернест Р. Екермен (Ernest R. Ackerman) з 5 округа з Ню Джерзи заінтересований українськими справами. Він живо інтересувався протестами, які висилано до сенатора Бори зприводу харківського суду над українськими ученими. І нераз заявляв, що охотно стане в обороні українських прав, як тільки буде до цього нагода й як Українці, тутешні горожане, собі того забажають.

Я звертаю на це увагу Українців з його дистрикту, бо тепер відбудуться дня 17 червня правибори, то добре би було, щоби Українці голосували на нього, бо він може нам придатися.

Петро Шило,
Вашингтон, Д. К.

ЕСПЕРАНТСЬКИЙ КОНГРЕС.

Я знаю, що між Українцями є богато прихильників есперанта. Тому пригадую, що дня 29 червня розпічнеться в Бостоні чотирнадцятий Конгрес Есперантистів Злучених Держав. З того приводу відбудуться там спеціальні концерти, бенкети і т. п. Будуть влаштовані й спеціяльні зібрання для пропаганди есперанта.

Думаю, що Українці з Бостону й околиці повинні заінтересуватися тим Конгресом. Добре би було, щоби ті Українці, котрі інтересуються есперантом як міжнародною мовою, переслали Конгресови привіт, який треба слати на таку адресу: Esperanto Congress, Hotel Statler, Boston, Mass.

К. Відікавсказ,
Филаделфія, Па.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Попис дітей смичкової і мандолінової орхестри.

На закінчення школи музичної студії відомого композитора М. Гайворонського в Ню Йорку відбувся концерт 24. травня 1930 р. в гали української православної церкви при 14 улиці.

Хотілобся сказати кілька теплих слів про цей концерт, на якому виступали діти українських родичів, котрі приїхали зі своєї батьківщини до Америки на тяжку працю. Ці родичі мають нині задоволення слухати й подивляти спів своїх дітей, котрі виспівують і витрають славу для української штуки на американському терені. Гру скрипкової та мандолінової орхестри прикрашував хор української народної школи під управою учителя О. Стеткевича.

Діти відіграли й відспівали кільканацять українських пісень так гарно, що не лише родичі були вдоволені, але й сам професор М. Гайворонський, хоч і вибагливий на такі річи, був вдоволений зі своїх учнів.

Рівнож пописалися гарно діти на пяні під проводом учителя п. Штембера.

Вечер пройшов дуже гарно й хоть вже була пізна година, то присутні не хотіли йти з гали, очікуючи ще музики та співу.

Нехай цих кілька слів буде признанням для родичів, котрі розуміють справу рідної культури й виховання своїх власних дітей. Діточкам желаю кріпких сил, охоти до праці, співу й музики та всього, що своє рідне. Най ростуть на потіху родичам і на славу України. Можливо, що нарешті ширше громадянство зрозуміє свою рідну культуру на музичнім полі й більше буде виховувати своїх дітей в українській музичній студії М. Гайворонського, а хотілобся бачити українську, діточу смичкову і мандолінову орхестру зложену не з двацять пять дітей, а зі сто дітей. Тоді це був би гарний здобуток для нюйорського громадянства.

В. Дроботій.

КЛІВЛЕНД, О.

Свято Івана Франка.

В неділю, дня 11. травня, товариство ім. Івана Франка, відділ 334 У. Н. Союза, святкувало память 14-тих роковин смерти Івана Франка.

Свято почалося відспіванням гимну „Не пора, не пора", котрий відспівало співацьке т-во „Бандурист" під дириґентурою професора Гр. Павловського, а котрого всі присутні вислухали стоячи. Вступне слово виголосив прот. Гр. Хомицький. Мужеський хор „Бандурист" відспівав „Вічний Революціонер".

Гр. Іван Когут відделкламував „Каменярі" з великим розумінням-чуттям, за що його публика нагородила бурею оплесків.

Святочну промову про життя і діяльність Івана Франка виголосив Омелян Ревюк, редактор „Свободи". Після промови хор „Бандурист" відспівав ще такі пісні: „Гей, Січ іде", „Верховино" і „Ой, летіла горлиця".

Підчас грошевої збірки п-на Анна Гацівна відделкламувала „Наймит", Олена Юрчишин і Ольга Стахів відспівали дуже мило дует „Пряля", Ольга Стахів відделкламувала „Важке гостре".

Прот. Гр. Хомицький забрав ще раз голос і говорив про „День Матери", що припадав якраз тої неділі.

Зложили жертви слідуючі: П. Головчак $5.00; В. Репужинський $3.00; по $1.00: В. Крупа, Гр. Богайчук, П. Чорній, М. Бурко, Гр. Самотіс, Л. Данилко, А. Барбер, Т. Оліяр, М. Притулак, В. Волянський, І. Бриняк, М. Габко, Н. Лямбор, О. Цепко, К. Цепко, С. Королько, Р. Данилко, П. Барилка, д-р Н. Гнатишин, адв. Малицький, Д. Гавриляк, І. Бжділь, М. Шмиґельський, П. Чайка, Гр. Савчак, Г. Сушко, Н. Задерецький, М. Бусько, П. Свідрик, Т. Яким, С. Думич, М. Потихач, Олена Степаник, Л. Котович, М. Репужинська Гр. Кісіль, Н. Н., М. Костик, В. Тритяк, Г. Лозинський; по 50 ц.: Р. Левицька, К. Тритяк, Гр. Брикайло, М. Лев, М. Матійшин. Разом зібрано $90.98.

На закінчення хор „Бандурист" відспівав український народний гимн „Ще не вмерла".

Комітетовий.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Концерт бандуриста Ємця.

„Привіт вам, сетри і браття, із козацької Кубані, з широких степів України. Привіт з гір Карпатських і знад бистрого Дністра."

От такими словами привитав п. Василь Ємець, український бандурист, зібране на концерті филаделфійське громадянство.

Залунали оплески, а по них настала тишина. Забреніли струни. Зразу тихше, а відтак могучо й жваво, то знов сумно, а потім знов весело. А слухаче чоловік і не завважує, як серце починає битися живіше, як щось тисне за горло, як хочеться плакати і сміяти.

От таке враження залишив на мені концерт нашого бандуриста. Біда тільки, що важко ті враження передати.

Співав бандурист про Тарасову Ніч, про Залізняка, Морозенка й героїв, що полягли під Базаром. Не забув артист і про український гумор і танці. Словом, бачили ми на сцені Тарасового Перебендю. А уявляючи собі те, ми допевна зрозуміли, чому це такий великий вплив мали на Україні наші бандуристи.

Слухаючи гри на бандурі, видавалося, що в тім малім інструменті зібрана вся наша славна бувальщина, ціла Україна.

Ми побачили, що така бандура може нас обєднати в одну громаду й загріти до великого діла й то кождого, хто тільки має українську душу.

Жаль тільки, що наш великий артист покидає Америку. Жаль за нього й за тих людей, що його не чули. Жаль за нього, бо він виїжджає мабуть з Америки матеріяльно біднішим, як сюди приїхав. А все те через нашу байдужність й через те, що ми замість допомогти нашим артистам, ще раді би на них заробити. А забуваємо, що такий артист за один вечер приносить для народньої справи більше користи як деякі товариства за довгі літа свого істновання.

І треба подивляти тих артистів, що вони все те знають, а мимо того ще й далі працюють для добра нашої штуки.

Теодор Свистун.

З НАШОГО МИНУЛОГО.

ПЕРЕМОГА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ПІД БАТОГОМ.

8. червня 1652 року великий український гетьман Богдан Хмельницький розбив польське військо під Батогом. Це сталося тоді, коли Богдан Хмельницький задумав одружити свого старшого сина Тимоша з донькою молдавського володаря. Він вирядив свого сина з військом до Молдавії, але Поляки старалися не допустити до цього подружжа, щоби тим робом Україна не придбала собі союзника зі сторони Молдави та Валахії. Польське військо, під командою гетьмана Каліновського, перегородило дорогу Тимошеві на Молдавщину й старалося розбити незначні сили Тимошевого війська та захопити в полон гетьманського сина.

Богдан Хмельницький знав про ці заміри Поляків, а тому випровадив більшу армію, яка йшла недалеко від військових сил Тимоша. Каліновський, біля Ладижина під Батогом, напав на незначні сили Тимоша й зпочатку пігнав їх перед собою, але він не знав того, що тут знаходиться поблизу військо старого Богдана. Польські війська несподівано для себе стрінули великі козацькі сили й, не видержавши першого бою з ними, почали тікати в розпуці. Війська старого Хмельницького та Тимоша оточили їх майже зі всіх сторін і почали винищувати в пень.

Каліновський, щоби спинити свої війська від втечі, брався до найрішучих заходів і навіть наказав своїм гарматчикам розстрілювати з гармат тікаюче з поля бою польське військо. Та це нічого не пособило. Козаки зі всіх сторін бурею налітали на польські війська й у страшній січі рубали кожного, який тільки підвернувся під козачу шаблю. Багато Поляків утопилося в річці, бо не могли в свойому тяжкому військовому одязі та зі зброєю переплисти, хоч не широкої, але глибокої в цьому місці ріки.

Лише кілька соток недобитків з польського війська вратувалися від загибелі, несучи в Польщу страшні вісти про розгром польської армії. Сам Каліновський дістався до полону й йому відтяли голову та відіслали її до Хмельницького на знак перемоги його війська над заклятішим ворогом України. Це була помста козаків за невдалу битву під Берестечком, яку Хмельницький програв через зраду своїх союзників, Татар.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Допомога на дім у Цеброві.

Як в кождій місцевости, так і ми, односельчане з села Цеброва, повіт Тернопіль, не забуваємо за своїх братів, котрі в теперішних часах знаходяться під ляцькою диктатурою. Та помимо ляцьких переслідувань вони борються за свої права. Не зважаючи на арештовання поступових членів кооперативи та читальні Просвіти, вони організуються далі й будують дім, до будови котрого й ми причинилися, бо в минувшім році зібрали з балю дохід у сумі 180 долярів. Тепер ми, односельчане, зложили 128 долярів, а крім того члени Українського Демократичного Клюбу зложили 6 дол. і 25 ц. Члени клюбу зложили такі: по $1: Н. Сеник, Гр. Сеник, Й. Телішевський; по 50 ц.: М. Шегда і К. Гриник; по 25 ц.: Д. Павлишин та Ю. Телішевський. Разом $134.25.

Разом вислано до краю, на руки Павла Олійника і Григорія Кудрика 310 долярів, котрими започаткували дім, де має міститись кооператива каса, молочарня, склеп усяких товарів, читальня Просвіти і аматорська галя на представлення.

Хто би хотів засягнути більше інформацій, то прошу вдатись на адресу:

Василь Дзінковський,
50 E. 21 St., Bayonne, N. J.
Н. Мороз.

Вершок наівности. — Панно Олю, ви вже давно обіцяли мені, що як відфотографуєтеся, дасьте мені вашу фотографію. Чомуж я досі не дістав від вас фотографії?

— Ах, мені так прикро. Та я довідалася недавно, що кожний фотограф фотографує, то бачить в апараті людину догори ногами... Мені дуже стидно!

Дочка: Мамо, коли ми їхали стріткарою, то подорожні все дивилися на мої ноги.

Мати: Коли так, то ти мусиш вдавати, ніби ти того не запримітила.

Дочка: Коли я вдаватиму, ніби я не запримітила цього, то вони вдаватимуть так ніби вони завважали, що я лише так вдаю, що я того не завважала.

Що важніще? — Що? Ви пишете комедію? А маєте помисл?

— Ні, але я дістав завдаток.

Муринський поет.

Поезії Данка.

Джованні Папіні (автор знаної книжки „Життя Ісуса") пише про Данка в „Стропкатуре".

„Данко, якого земляки зовуть „Ясним Ухом", є по правді мурином із Ніґерії. Родився він 1877 року в Джібу над рікою Бенуе. Ніхто докладно не знає, хто був його батько, а він ніколи не згадував про свою матір. Як мав тринацять літ, був на побережу в Акра, де вчився англійської мови і де місіонар учив його релігії. Від 15-го до 23-го року його життя не знаємо нічого про Данка. Це піддержує нам здогад, що він тоді полював у джунглях на дикі звірі. Дехто злобно каже, що він крав худобу та знеславлював дівчата. Та найправдоподібніше, що він сам-самітний, наче дикий звір, блукав по лісах та прислухувався голосам дерев і води.

Як Данкові було двацять три роки, вирину він знову з кількома товаришами, перемандрував західну Сагару, був у Тімбукту — „таємничій столиці пустині" та вкінці дійшов до Танжеру. Там був масажистом в арабській лазні, портовим робітником, слугою у португальського консуля та мандрівним торговцем, продавав прикраси і мушлі.

Пізніше був помічником кухаря на американськім кораблі. Відси відправили Данка в червні 1902 року в Ню Йорку. І він знову пустився на мандрівку. Папіні каже далі про Данка: „Здається, що він пішки, або укритий у товарових вагонах перемандрував більшу часть Злучених Держав, а все робив найнижчу та найпідлішу роботу. Американські ніґри, потомки рабів, гляділи на нього підозріло, бо не хотіли вірити, щоби він справді був родом з Африки. На фармі в Омага пробив ніґра ножем за те, що на підпитку назвав його волоцюгою. За це пересидів кілька місяців в арешті в Канзас.

„На мандрівці пощастило Данкові стрінути письменника Джека Лондона, що саме вернув був з Аляски з ловів на рибу.

„Писання Волта Вітмена та Джека Лондона виявили Данкові його власного генія. Він почувся поетом і переконався, що може писати так, як Европейці".

Знане є ще, що Данко в червні 1922 року брав участь у т. зв. абісинськім повстанні в Шікаго. Його товаришів зловили і повісили на шибениці. Він утік. І знову мандрує десь по світі.

Його рукописи та кілька аркушів коректи найшли в головній кватирі повстанців. Дуже небогато поезій вийшло з того в Америці. Данко це перший африканський поет, що пише в англійській мові. Він є під впливом новітніх американських поетів, Сандберга, Павнда, Андерсона. Вони могли виплинути на нього, бо вони самі мають африканський ритм у крові. Без уваги на цей вплив є в Данкових поезіях первісна Африка.

• • •

ТРИ ПОЕЗІЇ ДАНКА.

Переспівав Я. В.

КАЗОЧКА.

Так сказали до глумодрозда:
„Авоку,
Ти говорив недобре
На царя!"

А їм у відповідь Авоко:
„Так — так — так —
Може бути — можливо —
Співаю я двісті пісень
Що ранку,
Двісті в полудне
І вечером двісті —
Усі в **один** день —
Та ще й веселих співанок чи[мало —
Може бути — можливо.

НОСОРІГ.

Батька мойого пробив
Той носоріг край Толонги
Батька стоптав там мойого.
Він носоріг той рогатий,
Ворог був батька мойого.

Ще носорога той тупіт
Беться мені все об вуха,
Вітрю його я крізь кущ.
Жовта пальмова там птиця
Із хлібодерева рветься
Кас! Топен!

Із носорожої шкіри
Щит мій і ратище в мене
Шкірою з черева його вповите.
Я намастився його товщем,
Що і воняє і пахне на сонці.
Я брязкітки відложив нако[лінні
І відложив я леопарда хвіст
Й не засурмить вже ніхто тай [ніколи
В куду-ріг той велитенський,
Але сьогодні я плюнув
Й знову плюватиму на схід.

Кіпсірічет це трус.
Його придавлює жах.
В нього лихії, маленькії очі.
Біле однак око
Навіть і птички не вбє.
Кас! Топен!

НАГЮЛІ-ДІВЧИНА.

Дівчино, Нагюлі-дівчино,
У косатені бачу тебе —
Як ти дріжиш!
Пальцями місяць облапує
[груди твої,
Грається по твоїй голові.
І червона
Смуга кровоягід
Скаче по личках твоїх.
Дівчино, дівчино, Нагюлі-
[дівчино,
Я чую серденько твоє,
Як, мов любови барабан,
Бе, бе...

Ходи ближче, ближче
Нагюлі-дівчино!
У далекій верховині
Приповзає день.
В мене хата в гущавині
Дожидає наших мрій.
Дівчино, Нагюлі-дівчино
Я чую серденько твоє,
Як, мов любови барабан,
Бе, бе...

Теперішний світ. — Диви на тих двох людей: Один сміється ввесь час, а инший так сумно дивиться.

— Ба, цьому, що сміється, втекла жінка.

— Ну, а чого той другий такий сумний?

— То власне ця жінка втекла до того, що такий сумний.

Кучубрук переїхав автом прохожого. Здержав авто, дає переїханому десять долярів і каже:

— Маєте осьтут десять долярів. Дайте мені вашу адресу, а я ще вам пішлю грошей.

— Нема дурних! — кричить переїханий. — Гадаєте, що я дам переїздити себе на рати?!

Бернарда Шова запрошено на вечерю. По вечері змушено всіх вислухати гри на скрипці кузина пані дому, молодого музика. Аджеж молодому треба було зробити рекляму в пресі.

Колиж молодець відіграв дві композиції, пані дому з приємною усмішкою звернулася до Шова, питаючися про враження.

— Овшім! Його гра має богато спільного з грою Падеревського.

Пані дому є неприємно зчудована. Не розуміє думки Шова й це їй не подобається. І каже: Алеж Падеревський не є скрипаком...

— Саме тому ваш кузин є до нього подібний... — усміхнувся глумливо Бернард Шов.

Ернст фон Вольцоґен.

ВЕТЕРАНАР І ЛІКАР.

(Правдива гумореска).

Вони були, щоправда, добрими приятелями: ветеринар і лікар. Та коли на повному лиці лікаря зявлялася фатальна усмішка й він позволяв собі говорити, що людський лікар щось ліпшого ніж худобячий, то знаменитий ветеринар трохи сердився.

Раз при такій нагоді худобячий ескуляп так відрізав товаришеві:

— Скажу вам щось, мій любий — раз на все, щоби цій недоцільній дискусії зробити кінець: лікувати людей взагалі не штука, бо ви все випитаете хорого, а чого ви не всилі вивідатися від нього, це вмовляєте в нього. Колиж я спитаю корову, що в неї болить, то вона глупо глядить на мене та в найліпшому випадку скаже: „му". А вівця каже „ме", всеодно чи вона замотеличена чи має кольки в боці. Аж сам при помочі мого лікарського знання та цим, що розумію душу звірята, мушу довідатися, що йому долягає та відповідно до того приноровити лікування. Чи не так? Ну, бачите! Здвигаєте плечима. Самособою. Бо цьому годі щонебудь закинути. Наше знання таки вище!

За якийсь час ветеринар захорів поважно, горячкував, на цілому тілі почувався наче зломаний, а не знав напевно, що йому долягає. Взяв сам себе лікувати, та це на ніщо не придалося. Вкінці його стрівожена жінка присилувала його, щоби попросив поради в свого товариша та приятеля — лікаря від людей.

І лікар згідно із своїм обовязком прийшов, сів біля ліжка хорого та став говорити приязно-підбадьорюючо:

— Ну, старий друже, що це ви виробляєте? Де вас болить?

— Ме! — сказав хорий замісць відповіди та глипнув злобно на лікаря палаючими від горячки очима.

— Е, це що знову! Не робіть же глупих жартів. Болить вас?

— Ме!

— Ну, знаєте, любий друже... коли так, то гадаю, що мусітиму вас оглянути!

І лікар схопив за горішній кінець ковдри, щоби відкрити товариша. Впертий ветеринар держався кріпко ковдри обома руками та мекав наче божевільний:

— Ме-мее-мее!

Жінка хорого зстрівожилася. Вговорювала його, щоби вкінці мав розум і скінчив із такими жартами, та він удавав, нібито не розуміє її. Тоді лікар виняв рецептовий записник і сказав до жінки преспокійно:

— Так, я записую йому оце сильні порошки. Давайте йому їх тричі на день. Коли до трох днів не покращає йому, то можете худобу — дорізати — на мою відповідальність. Моє поважання!

Ветеринар сам зі себе виздоровів — а вилічився також на все від мекання.

Переклав М. П.

ТЮТЮН БЕЗ НІКОТИНИ.

На промисловій виставі, яку відкрито 20. травня в Кельні, в Німеччині, виставлено тютюн без трійливих складників нікотини. Дотепер було багато спроб витягати з тютюнових листків нікотину, одначе це має бути перша вдатно переведена спроба.

———o———

ПРИСТРАСНИЙ АМАТОР.

У Відні арештували 21-літнього Чеха Кадлечка, що за останній рік украв 35 роверів у ріжних частинах міста. Він уживав їх тільки як засіб комунікації до того місця, де квапився кожний украдений ровер продати.

———o———

ЯК ГОСТЮВАЛИ ЛЮДЕ В СТАРИНІ.

Які велитенські суми грошей видавали люде на прийняття та бенкети, трудно собі уявити. Історик Светоній оповідає про цісаря Вітелія, що він їв три рази денно, але кождий раз в іншому домі у своїх приятелів, з яких прямо руйнував свою господарку, щоби лише догодити смакови і ненаїдливости цісаря. Один з приятелів цісаря Вітелія завзявся догодити цісареви і казав кухахреви видумати спеціяльний паштет з рибячих утробок, мозків фазанів, язиків флямінґів та ікри міноґів (спроваджених воєнними кораблями з „карпатського моря"). Паштет цей коштував ні менше ні більше, а 880 тисяч левів. Нічого дивного, що сам Вітелій видав за протяг кількох місяців на бенкети біля 600 міліонів золотих. Кошти одного бенкету, що його уладив Антипарт з Тасос на честь Ксеркса, виносили 400 талантів (аттицьких), отже біля 950 міліонів левів. Не дурно проте писав Геродот, що де лише Ксеркс зїв обід і вечерю, там ціле місто було цілковито зруйноване. Що правда, звичаєм тодішним, гості брали з собою до хати з бенкету цілі коші і фіри всяких смаколиків.

Директор вязниці: Тут кожен, наскільки можливо, дістане заняття, яке мав на волі. Чим ви були на волі?

— Посередником подруж.

———o———

В тяжкому положенні. Гарненька наймичка: Гм! Лишити двері відчиненими, ввійде старий пан із якоюнебудь справою — заперти... обидиться панич.

———o———

Учитель: Мортко Фінкельштайн скаже нам, що Ной забув, коли побудував корабель.

Ученик: Забув його заасекурувати, пане професор.

———o———

— Івасю, візьми зі собою твої книжки на вакації — каже батько-адвокат до синка.

— Я не хочу, тату. Ти також не береш зі собою своїх злочинців, коли їдеш на село.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в четвер, 12 червня, в годині 8-мій вечером. Проситься всіх членів на сі збори прибути, бо є важні справи до порішення. Членів, котрі ще не доплатили до свого цертифіката, проситься доплатити сего місяця. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. Тих членів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, проситься вписати сего мітінґу, бо щоб колись не буда запізно. — Петро Ковтун, предс.; Данило Гой, кас.; Вол. Ґурянський, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. Т-во Зап. Січ, відділ 363 УНС, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 14-го червня б. р. Проситься усіх членів прийти на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член буде підлягав карі після статута. — За уряд: Дм. Мішанець, предс.; Іван Скробач, кас.; Дм. Базів, секр.

ВОДЕРВЛІТ, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 13, повідомляє усіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 15 червня, в годині 4-тій зполудня, в домі Укр. Горож. Клюбу, 25 ул. і 5 евеня. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрих діти ще не є вписані до У. Н. Союза, нехай в місяци червні впишуть. Не явившіся на сім мітінґу члени будуть карані після статута. — В. Вовчук, предс.; В. Дзюмбила, кас.; В. Футулуйчук, секр.

ЛІЧБУРҐ, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 360, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що піврічні збори відбудуться в неділю, 15 червня, в годині 1-ій пополудни, в домі Д. Марчука. Проситься довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости. Не явившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Й. Костюк, предс.; Д. Солоничний, кас.; Д. Марчук, секр.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. о. Николая, віддія 124 УНС, повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, дня 14-го червня, точно в 6.30 вечер в гали, де звичайно мітінґи відбуваються. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ, бо є такі члени, що цілий рік на мітінґи не приходять, і урядники таксамо прийдуть два рази на рік, а поза мітінґом багато розумують. Тож напоминається членів, щоби відділових справ не відбували по фабриках, а прийшли на мітінґ і висказали свої гадки. В противнім разі з таким членом поступиться після статута § 282, § 427, § 431. — Іван Олійник, предс.; Іван Мелета, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, відділ 308 УНС, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітінґ відбудеться дня 15-го червня б. р. о годині першій пополудни в Народнім Домі, під ч. 1020 N. 9th Str. Проситься всіх членів прибути на той мітінґ, а хто не прибуде підпаде карі. — Петро Івасишин, секр.

ЮНҐСТАВН, ОГАЙО. Бр. св. арх. Михаїла повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 15-го червня б. р., точно в год. 1-ній пополудни в гали церковній на Вест Райнев ч. 526. Проситься всіх членів прибути на той мітінґ, бо є деякі справи до полагодження. Проситься вирівнати свої належитости, бо в противнім разі довгуючі члени будуть суспендовані. — Михайло Терлецький, предс.; Ілія Стрільбицький, кас.; Теодор Нановський, секр.

НОРТГОМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, віділ 357 УНС, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в Мусс гали на Кінґ ул. в неділю, дня 15-го червня в год. 1.30 пополудни. Взиваєтся всіх членів прибути на час, бо є богато справ до полагодження, як вибір предсідателя на опорожнене місце і справозданне касове за перший піврік та більше справ, котрі торкаються добра нашого братства. — Андрій Возний, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. о. Николая, від. 114 УНС, повідомляє членів, що піврічний мітінґ відбудеться 15. червня 1930 в годині 3-тій пополудни в Українській Школі під числом 538 Oak St., Taylor, Pa. Дається до відома членам, що присутність кождого є конечна, бо є важні справи до полагодження. Заявляється, що довгуючі члени будуть суспендовані з братства і У. Н. Союза. Тому відділовий уряд просить, щоби всі члени явилися й вирівнали свої належитости, щоби потому не було нарікання. — За уряд: Іван Байдюк, предс.; Николай Гінько, кас.; Теодор Сенчук, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФАРМИ!

Raising the Family— In other words "all that glitters is not gold" — Fisher

